А. Г. Мокіна
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Цифрове розповідання у навчанні дошкільників аудіювання та переказування англійських казок

У статті охарактеризовано художньо-мовленнєву діяльність шестирічних дітей рідною мовою. Закцентовано увагу на тому, що розповідання є одним з улюблених видів художньо-мовленнєвої діяльності шестирічних дітей. Представлено відмінності між традиційним і цифровим розповіданням. Досліджено, які компоненти мультимедіа найефективніше впливають на процес навчання старших дошкільників аудіювання і переказування англійських казок з використанням цифрового розповідання. Визначено, що для навчання аудіювання з розумінням основного змісту аудіотексту доцільно використовувати ілюстративну статичну наочність; для навчання аудіювання з повним розумінням змісту – ілюстративну динамічну наочність або статичну наочність з функціональними шумами. З'ясовано, що для навчання старших дошкільників переказу змісту прослуханої англомовної казки доцільно використовувати статичну її презентацію з анімованими об'єктами або з функціональними шумами.
***Ключові слова**: старші дошкільники, аудіювання, переказування, цифрове розповідання, наочність, мультимедійна презентація.*

***Мокина А. Г.** Цифровое рассказывание в обучении дошкольников аудированию и пересказыванию английских сказок*

В статье охарактеризировано художественно-речевую деятельность шестилетних детей на родном языке. Акцентировано внимание на том, что рассказывание – один из наиболее любимых видов художественно-речевой деятельности шестилетних детей. Представлено отличия между традиционным и цифровым рассказыванием. Исследовано, какие компоненты мультимедиа наиболее эффективно влияют на процесс обучения старших дошкольников аудированию и пересказыванию английских сказок с использованием цифрового рассказывания. Определено, что для обучения аудированию с пониманием основного содержания аудиотекста целесообразно использовать иллюстративную статическую наглядность; для обучения аудированию с полным пониманием содержания – иллюстративную динамическую наглядность или статическую наглядность с функциональными шумами. Выяснено, что для обучения старших дошкольников пересказыванию содержания прослушанной англоязычной сказки целесообразно использовать статическую её презентацию с анимированными объектами или с функциональными шумами.
***Ключевые слова**: старшие дошкольники, аудирование, пересказывание, цифровое рассказывание, наглядность, мультимедийная презентация.*

***Mokina A. G.** Digital Storytelling in Teaching Kindergarteners Listening Comprehension and Retelling English Fairy Tales*

The article characterizes six-year-old's speech activity in their native tongue. It underlines that storytelling is one of the most favorite kinds of speech activity of six-year-olds. The differences between traditional and digital storytelling are given. The notion "digital storytelling" is defined. Digital storytelling is considered as a teaching method and as a learning one. The advantages of digital storytelling for creating an electronic portfolio are mentioned. The necessity to provide kindergarteners with opportunities to create their own stories is stressed upon. The usage of digital storytelling is recommended as students' electronic portfolios for recording and storage of their utterances in the English language and their art activity. The difficulties of usage of digital storytelling at a primary school at the English lessons are revealed. The results of experimental teaching kindergarteners using digital storytelling as a support for listening comprehension and retelling of English fairy tales are given. The article investigates what multimedia components influence the process of teaching kindergarteners listening comprehension and retelling of English fairy tales with the usage of digital storytelling the most. The slides to our multimedia presentation in PowerPoint are presented. The article states that the usage of visuality without animation effects is expedient for teaching listening for gist; the usage of visuality either with animation effects or sound effects is expedient for teaching listening for detailed understanding. The article also clarifies that the usage of visuality either with animation effects or sound effects is expedient for teaching retelling English fairy tales.
***Keywords**: kindergarteners, listening comprehension, retelling, digital storytelling, visuality, a multimedia presentation.*

Згідно з чинною програмою [2] метою навчання англійської мови дітей старшого дошкільного віку є формування елементарної англомовної комунікативної компетентності. У програмі зазначено, що діти повинні розуміти короткі розповіді, вірші, пісні у супроводі з наочністю обсягом 2-5 речень і розповідати відповідно до запропонованих педагогом тем за зразком мовлення з опорою на наочність або з використанням міміки і жестів обсягом 2-5 речень.

Одним із завдань нашого дослідження проблеми навчання старших дошкільників англійського усного мовлення методом розповідання є створення опор, які, з одного боку, слугжать орієнтирами для дітей під час слухання для розуміння змісту аудіотексту, а з іншого – підказками для його переказу.

Сьогодні не є дивним те, що нові знання отримуються з використанням електронних джерел. Швидкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) спричинив зміну паперових носіїв інформації на цифрові. Сфера методики навчання іноземн-

них мов (ІМ) не є винятком. Той факт, що сучасні діти належать до покоління цифрової ери, надихає вчителів упроваджувати методику у цифровий простір.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У зарубіжній практиці проведено низку досліджень з використання цифрового розповідання (digital storytelling) в навчальному процесі (Барретт Х. С. [5], Марш Д. [9], Муді А. К. [10], Робін К. Р. [13]) та на заняттях з іноземної мови (Юн Т. [17], Цоу В. [15], Грегорі-Сінєз С. [6]).

Зокрема, дослідження, проведене Т. Юном, показало, що використання цифрового розповідання має позитивний вплив на процес вивчення англійської мови як іноземної у початковій школі [17, с. 33]. А. К. Муді звертає увагу на те, що мультимедійні компоненти в електронних книгах сприяють розвитку фонологічної усвідомленості, лексики, розуміння, читання в дошкільній і початковій освіті [10, с. 39]. В. Цоу, В. Ванг, Є. Тценг створили веб-сайт мультимедійного розповідання, який значно полегшав вживання розповідання учителями і пригадування розповідей учнями у початковій школі на заняттях АМ [15, с. 17.]. М.Д.А.Д. Ферхаллен, А.Г. Бус, М.Т. де Йонг виявили позитивний вплив мультимедійних розповідей з анімацією на розуміння розповідей і розвиток мовленнєвих навичок п'ятирічних учнів у процесі вивчення ІМ. Застосування мультимедійних компонентів виявилося ефективним для розуміння цілей чи мотивів головних персонажів і для збагачення лексикою і граматичними структурами [16, с. 410]. Дослідження Д. Марш довело, що дошкільники віком від трьох до чотирьох років здатні до роботи з програмним забезпеченням з метою створення власних цифрових розповідей рідною мовою [9, с. 493].

З огляду на те, що у вітчизняній методиці це явище нове, **метою** статті є розглянути поняття "цифрове розповідання" та представити результати експериментального навчання старших дошкільників з використанням цифрового розповідання як опори для аудіювання і переказування англомовних казок.

Виклад основного матеріалу дослідження. Услід за Я. Л. Коломинським і Є. А. Панько [3], коротко охарактеризуємо художньо-мовленнєву діяльність шестирічних дітей рідною мовою, перебіг якої буде враховано у процесі навчання старших дошкільників англійського усного мовлення. Діти із задоволенням слухають і переказують казки, оповідання, намагаються самі їх придумувати. Художньо-мовленнєва діяльність тісно переплетена з театрально-ігровою, у процесі якої дошкільники драматизують невеликі художні твори, їхні фрагменти, ставлять ляльмові вистави. Але передусім – слухання, перебіг якого ускладнюється: діти уже вміють зосередитися, уважно слухати великі за обсягом твори, пояснювати своє ставлення до змісту, окремих персонажів. Вагоме місце в художньо-мовленнєвій діяльності шестирічних дітей посідають такі її види як переказ і розповідання. Розповідання (за ілюстрацією, іграшкою, мовленнєвим зразком тощо) є одним з улюблених видів художньо-мовленнєвої діяльності шестирічних дітей.

Я. Л. Коломинським і Є. А. Панько надано низку методичних порад щодо підвищення ефективності перебігу художньо-мовленнєвої діяльності старших дошкільників. Так, доречним є слухання казки як у виконанні вихователя, так і її автора-письменника, майстрів художнього слова (у звукозапису). Поглибленню процесу сприймання сприяє доцільне залучення творів образотворчого й музичного мистецтва, розглядання ілюстрацій до казки декількох художників, перегляд створених за її сюжетом мультфільмів, ляльмових вистав тощо.

На думку Н. Д. Гальскової і Н. І. Гез [1], успішність перебігу іншомовного слухання й говоріння залежить від орієнтирів, які мають у своєму розпорядженні учні. Характер таких підказок і опор залежить від низки чинників, зокрема від виду слухання – контактне чи дистантне. Контактне спілкування є значно легшим: різниця в розумінні одного й того ж повідомлення, сприйнятого в умовах контактного (відповідно, з більшою кількістю різноманітних зорових опор) і дистантного слухання, складає від 20% до 40%. При цьому такими орієнтирами служать не лише міміка й жести мовця, але й зображальна та вербальна наочність.

З огляду на ступінь навчання англійської мови, а також вікові особливості старших дошкільників, у контексті нашого дослідження актуалізується питання такого різновиду наочності як зображальна. На нашу думку, засобом формування компетентності в аудіюванні на початковому ступені навчання іноземної мови служать малюнки (чи ілюстрації) як орієнтири-підказки для подальшого відтворення змісту аудіотексту. Вони сприяють смисловій здогадці, пробуджують інтерес слухачів до змісту, допомагають утримувати в пам'яті послідовність викладених фактів і подій, покращують точність і повноту розуміння, сприяють сегментації мовленнєвого потоку, збільшують "пропускну здатність" слухового аналізатора за рахунок зорового.

Інформаційно-комунікаційні технології перетворюють сучасне суспільство на віртуальний простір, в якому цифрові технології уможливлюють отримання нового знання учнями цифрового покоління [11]. Учителі іноземних мов, ураховуючи потреби й інтереси учнів, використовують цифрові технології для виклику й підтримки їхньої навчальної мотивації до оволодіння іноземною мовою: на уроках використовуються презентації в PowerPoint, навчальні комп'ютерні програми тощо. У час віртуального простору

поєднання комп'ютерних технологій з методикою навчання іноземних мов є надзвичайно необхідним для підготовки учнів діяти у швидко мінливому світі [15].

Цифрові технології спричинили виникнення нового виду розповідання – цифрового. Існує низка визначень "цифрового розповідання", проте всіх їх об'єднує ідея залучення до традиційного розповідання різних видів мультимедіа. Цифрове розповідання поєднує графіку, текст, записану аудіорозповідь, відео і музику для викладення інформації з певної тематики на противагу традиційному розповіданню, яке представлено усним текстом чи текстом на аркуші паперу. Цифрові розповідання, зазвичай, тривають декілька хвилин і мають широке застосування, наприклад для автобіографічних розповідей, викладення історичних подій, повідомлення нового матеріалу тощо [13]. У табл. 1 представлено відмінності між традиційним і цифровим розповіданням [17, с. 27].

Таблиця 1

Порівняння традиційного і цифрового розповідання

Показник	Традиційне розповідання	Цифрове розповідання
Час виникнення	Тисячі років тому	У 1994 р. започатковано Д. Етчлі і Д. Ламбертом у Центрі цифрового розповідання
Основний стиль	Людський голос і жести	Мультимедійні складові
Засоби презентації	Вербальне спілкування	Інформаційні пристрої (комп'ютери, планшети тощо)
Носії інформації	Намальований чи надрукований матеріал	Електронне зберігання у цифровій формі.
Шлях до навчання	Вербальний Говоріння і слухання	Мультиканальний. Взаємодія і співпраця
Основний характер	Усний у поєднанні із жестами, експресією	Від надзвичайно чуттєвого досвіду: від голосу диктора, музики, зображення для розуміння

Відповідність методу цифрового розповідання принципам, закладеним Загальноєвропейськими рекомендаціями, С. Грегорі-Сінєз [6] визначає через інновації у використанні навчальних матеріалів, мотивацію, творчість, гнучкість, новий погляд на традиційні способи навчання. Будучи гнучким, цифрове розповідання придатне для різних цілей і різних навчальних предметів. Його гнучкість обумовлена тим, що для створення цифрової розповіді автор може використовувати різне програмне забезпечення: від простого (Microsoft Office PowerPoint, Microsoft PhotoStory 3) до складнішого (Windows Movie Maker, Pinnacle Studio). Арсенал програмного забезпечення для створення цифрової розповіді постійно поповнюється і на сьогодні складає близько 50-ти програм, які можна придбати, безкоштовно завантажити з мережі Інтернет для користування або використовувати в он-лайн режимі. Для обробки конкретного виду мультимедіа існують певні програми: для запису і збереження тексту – Google Maps, Worde, зображення – PhotoStory, Mixbook, звуку – Audacity, відео – Movie Maker, анімації – XtraNormal тощо.

Розповідання є ефективним методом для розвитку усного мовлення [12, с. 15]. Розповідь може бути різної тривалості, складності, містити загальну чи детальну інформацію, бути викладеною в теперішньому, минулому чи майбутньому часі, від імені автора чи персонажа. Розповідь є ефективним мнемонічним засобом: вона поєднує слова так, що вони легше запам'ятовуються, і створює сцени, які несуть візуальні, звукові, сенсорні асоціації. Навіть найпростіший сюжет створює асоціативний зв'язок у такий спосіб, що достатньо пригадати тему, щоб викликати з пам'яті більше інформації [14, с. 35].

У методиці навчання цифрова розповідь розглядається і як метод навчання, і як метод учіння [13].

Так, учитель застосовує цифрове розповідання як метод навчання для 1) створення ситуації антиципації учнями навчального матеріалу, виклику в них інтересу; 2) подачі нового матеріалу; 3) створення "містка" між існуючим знанням і новим матеріалом; 4) включення поточного заняття у тематичний цикл; 5) створення умов для обговорення теми, запропонованої у розповіді; 6) пояснення понять. На думку А.Н. Хіббінга і Д. Л. Ренкіна-Еріксона [7], використання мультимедіа у навчанні допомагає учням утримати в пам'яті нову інформацію і служить опорою для сприйняття й осмислення складного матеріалу.

Як метод учіння цифрове розповідання виступає продуктом учня. Після перегляду цифрових розповідей учні вчаться створювати власні. Таке завдання викликає в них інтерес, увагу, мотивацію, сприяє розвитку творчого потенціалу і комунікативних умінь. У процесі створення цифрової розповіді учні вчаться будувати англомовні висловлювання. Також формуються навички і вміння: 1) пошуку інформації, 2) письма, 3) організації роботи, 4) представлення інформації, 5) спілкування і спільної роботи, 6) критичного мислення, вирішення проблем, прийняття рішень, 7) використання цифрових технологій.

Х.С. Баретт [5] акцентує переваги цифрового розповідання для створення електронного портфоліо:

1) в електронних портфоліо часто відсутній голос. Цифрова розповідь дає можливість почути голос автора й отримати враження про його особистість;
2) спадщина: цифрові розповіді залишають інформацію про учасників і їхню діяльність під час навчального процесу;
3) перехід, спрямування, міркування: після читання

літературного твору учні розповідають про свої враження;
4) розвиток і зміни: учні, зокрема, розказують, чого навчилися;
5) артефакти: розмірковуючи над зображенням, відео, анімацією тощо, учні покращують свою технологічну й візуальну грамотність;
6) документальний матеріал: учні можуть зняти особисту інтерпретацію події;
7) усне мовлення: цифрова розповідь дозволяє записати усне мовлення учнів на різних етапах розвитку;
8) доказ співробітництва: для підтвердження командної роботи цифрова розповідь може засвідчувати роль кожного учня у цьому процесі.

Цифрове розповідання у початковій школі на уроках англійської мови як іноземної 1) має позитивний вплив на покращення читання учнів; 2) залучає учнів до змісту розповіді, не лише покращуючи мотивацію, а й підвищуючи впевненість в оволодінні англійською мовою; 3) приносить учням почуття задоволеності й упевненості, що викликає сильну мотивацію учіння; 4) сприяє глибшому розумінню навчального матеріалу, що веде до активної участі учнів на уроці [17, с. 33].

Водночас виявлено низку труднощів застосування цифрового розповідання у початковій школі на уроках англійської мови: 1) нестача попереднього досвіду в застосуванні розповідання для навчання англійської мови як іноземної; 2) вибір доречних розповідей; 3) нестача соціокультурних і мовленнєвих умінь для застосування розповідання англійською мовою. Для подолання цих труднощів було створено веб-сайт мультимедійної розповіді, який значно полегшує використання розповідання вчителями і пригадування розповідей учнями [15, с. 17].

Широкого використання в дошкільній і початковій освіті набули електронні збірки оповідань, мультимедійні компоненти в яких сприяють розвитку фонологічної усвідомленості, лексики, аудіювання, читання [10, с. 39]. Мультимедійні розповіді з анімацією позитивно впливають на розуміння розповідей і розвиток мовленнєвих навичок п'ятирічних учнів у процесі вивчення іноземної мови. Застосування мультимедійних компонентів виявилося ефективним для розуміння цілей/мотивів головних персонажів та для збагачення мовлення лексикою і граматичними структурами [16, с. 410]. Досліджено навіть здатність дошкільників 3-4-х років до роботи з програмним забезпеченням для створення власних цифрових розповідей рідною мовою [9, с. 493]. Із запропонованих мультимедіа діти обирали зображення, анімацію, музику.

Проте слід зважати на думку викладача психіатрії Гарвардської медичної школи С. Лінн [8] про те, що нові віртуальні світи, ігри, комп'ютерні програми не задовольняють потреби дошкільників у розвитку уяви. Саме у старшому дошкільному віці активна уява набуває самостійності, відокремлюється від практичної діяльності і починає перетворювати її. Водночас уява об'єднується з мисленням і діє разом з ним при вирішенні пізнавальних завдань. У старшому дошкільному віці формуються дії уяви – створення задуму у формі моделі, схеми уявного предмета, явища, події і наступне збагачення цієї схеми деталями, надання їй конкретності, що відрізняє результати дій уяви від результатів дій мислення. Набуваючи активного характеру, уява значно повніше і точніше, ніж у попередні роки, відтворює дійсність. Телебачення і комп'ютерні ігри унеможливлюють творчий розвиток дитини, пропонуючи готовий вигляд персонажів, їхній голос, спосіб руху тощо. Тому вихователь повинен надати дошкільникам можливість створити власну розповідь, тобто для творчості їм потрібен час, простір, тиша, натхнення.

Ми пропонуємо використовувати цифрове розповідання як електронний портфоліо учнів для запису та збереження їхніх висловлювань англійською мовою та їхньої художньої творчості. Етапами створення цифрової розповіді на основі дитячих малюнків / робіт з пластиліну є: до знайомої розповіді дошкільник власноруч створює ілюстрацію / виготовлює фігури і декорації з пластиліну, природного матеріалу, паперу тощо; з допомогою вчителя сканує зображення / виконує відеозапис історії та зберігає на комп'ютері; з допомогою вчителя записує свою розповідь англійською мовою до кожної ілюстрації / кожного сюжету та зберігає у вигляді цифрової розповіді.

Отже, в зарубіжній методиці цифрове розповідання успішно використовується для покращення оволодіння дошкільниками іноземною мовою. На разі існує потреба в дослідженні використання цього методу на заняттях з англійської мови в дитячому садку, зокрема вважаємо необхідним дослідити, які компоненти мультимедіа найефективніше впливають на розвиток усномовленнєвих умінь дошкільників у процесі вивчення англійської мови, зокрема на процес навчання аудіювання і переказування англійських казок з використанням цифрового розповідання.

У загальноосвітніх навчальних закладах навчають таких видів аудіювання: 1) з розумінням основного змісту аудіотексту, 2) з метою пошуку необхідної інформації чи інформації, яка цікавить, 3) з повним розумінням змісту аудіотексту. Специфіка навчання аудіювання дошкільників обмежується двома його видами: розуміння основного змісту і детальне розуміння змісту аудіотексту.

З метою перевірки впливу зображальної наочності (створена нами мультимедійна презентація в PowerPoint) на перебіг процесу англомовного аудіювання старших дошкільників ми провели експериментальне навчання. Коротко представимо його результати.

У першій серії експерименту досліджувався вплив статичної vs. динамічної наочності як зорового орієнтиру на ступінь розуміння основного і детального змісту казки “The Very Hungry Caterpillar”. (У табл.2 наведено ілюстрації слайдів до цієї казки).

Таблиця 2

Цифрова казка “The Very Hungry Caterpillar”

Caterpillar is little. Caterpillar is hungry.	
Caterpillar eats 1 apple. Caterpillar is hungry.	
Caterpillar eats 2 plums. Caterpillar is hungry.	
Caterpillar eats 3 pears. Caterpillar is hungry.	
Caterpillar eats 4 strawberries. Caterpillar is hungry.	
Caterpillar eats 5 oranges. Caterpillar is not hungry.	
Caterpillar is not little. Caterpillar is big.	
Caterpillar is in a house.	
Caterpillar is a beautiful butterfly.	

Як ми вже згадували, презентація є мультимедійною, зокрема слайди із зображенням фруктів передбачають їх зникнення (поїдання голодною гусінню) з характерним звучанням хрумкотіння.

А. Результати аудіювання з розумінням основного змісту в опорі на статичну наочність – неанімована презентація казки (ЕГ 1 – 0,93) та динамічну наочність – анімована презентація казки (ЕГ 2 – 0,67). Різниця в розумінні загального змісту склала 0,26.

Б. Результати аудіювання з повним розумінням змісту в опорі на статичну наочність – неанімована презентація казки (ЕГ 1 – 4,2) та динамічну наочність – анімована презентація казки (ЕГ 2 – 4,47). Різниця в розумінні детального змісту склала 0,27.

Отже, для навчання аудіювання з розумінням основного змісту аудіотексту доцільно використовувати ілюстративну статичну наочність; для навчання аудіювання з повним розумінням змісту – ілюстративну динамічну наочність.

У другій серії експерименту досліджувався вплив статичної наочності та функціональних шумів як зорово-слухових орієнтирів на ступінь розуміння основного і детального змісту казки “The Frog Family”. Зазначимо, що, услід за О.О. Пильциним, під функціональним шумом ми розуміємо підлеглий компонент навчальної фонограми, який наближає її сприйняття до реальних умов комунікації [4, с. 6].

А. Результати аудіювання з розумінням основного змісту казки в опорі на статичну наочність – неанімована презентація казки без функціональних шумів

(ЕГ 1 – 0,87) та з функціональними шумами (ЕГ 2 – 0,73). Різниця в розумінні загального змісту склала 0,14.

Б. Результати аудіювання з повним розумінням змісту казки в опорі на статичну наочність – неанімована презентація казки без функціональних шумів (ЕГ 1 – 4,33) та з функціональними шумами (ЕГ 2 – 5,00). Різниця в розумінні детального змісту склала 0,67.

Отже, для навчання аудіювання з розумінням основного змісту аудіотексту доцільно використовувати ілюстративну статичну наочність без функціональних шумів; для навчання аудіювання з повним розумінням змісту – ілюстративну статичну наочність з функціональними шумами.

У третій серії експерименту досліджувався вплив динамічної наочності та функціональних шумів як зорово-слухових орієнтирів на ступінь розуміння основного і детального змісту казки "Pete the Cat".

А. Результати аудіювання з розумінням основного змісту казки в опорі на динамічну наочність – анімована презентація казки без функціональних шумів (ЕГ 1 – 0,53) та з функціональними шумами (ЕГ 2 – 0,00). Різниця в розумінні загального змісту склала 0,53.

Б. Результати аудіювання з повним розумінням змісту казки в опорі на статичну наочність – анімована презентація казки без функціональних шумів (ЕГ 1 – 5,00) та з функціональними шумами (ЕГ 2 – 2,67). Різниця в розумінні детального змісту склала 2,33.

Отже, для навчання аудіювання з розумінням як основного змісту аудіотексту, так і його повного розуміння доцільно використовувати ілюстративну динамічну наочність без функціональних шумів.

Схематично залежність розуміння дошкільниками основного змісту англомовного аудіотексту (100%) від використання різних видів мультимедійної презентації PowerPoint представлено на рис. 1. Умовне скорочення: ФШ – функціональні шуми

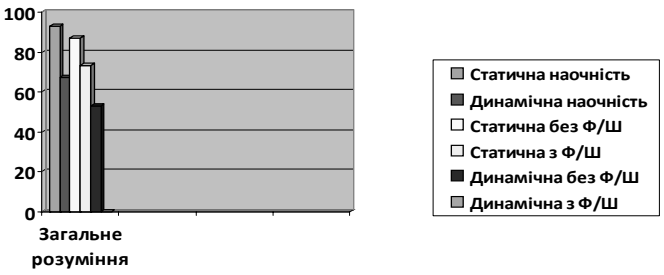

Рис. 1. Залежність загального розуміння дошкільниками аудіотексту від використання різних видів мультимедійної презентації PowerPoint

Таким чином, на розуміння дошкільниками основного змісту англомовного аудіотексту впливає використання ілюстративної статичної наочності (93%) без функціональних шумів (87%) чи з функціональними шумами (73%); динамічної наочності (67%) без функціональних шумів (53%). Недоцільним є використання динамічної наочності з функціональними шумами (0%).

Схематично залежність розуміння дошкільниками основного змісту англомовного аудіотексту (100%) від використання різних видів мультимедійної презентації PowerPoint представлено на рис. 2. Умовне скорочення: ФШ – функціональні шуми.

Таким чином, на розуміння дошкільниками детального змісту англомовного аудіотексту впливає використання ілюстративної статичної наочності з функціональними шумами (5,00) чи динамічної наочності без функціональних шумів (5,00 / 4,47); статичної наочності без функціональних шумів (4,33 / 4,2). Недоцільним є використання динамічної наочності з функціональними шумами (2,67 / 0).

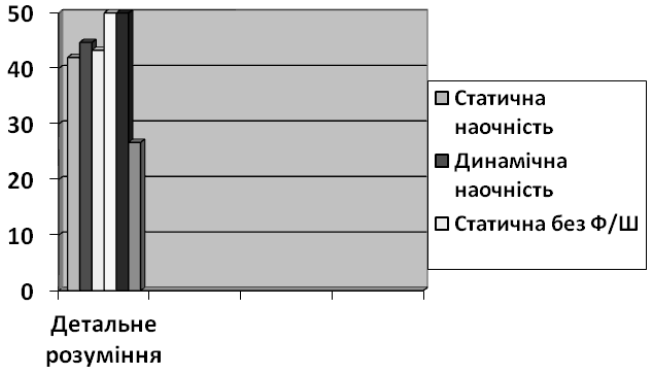

Рис. 2. Залежність детального розуміння дошкільниками аудіотексту від використання різних видів мультимедійної презентації PowerPoint

Наступним завданням нашого дослідження проблеми навчання старших дошкільників англійського усного мовлення методом розповідання є створення опор, які, будучи орієнтирами для дітей під час аудіювання англомовних казок, водночас служать підказками для їх переказу.

З метою перевірки впливу зображальної наочності (створена нами мультимедійна презентація в Power Point) на процес переказування старшими дошкільниками прослуханої англомовної казки ми провели експериментальне навчання. Досліджувався вплив статичної наочності із зоровими (анімовані об'єкти) та слуховими (функціональні шуми) орієнтирами на переказ детального змісту прослуханої казки. Представимо результати експерименту.

Детальність у переказі змісту казки "The Very Hungry Caterpillar" в опорі на її презентацію без анімованих об'єктів та функціональних шумів (зорові й слухові підказки) склала 0,7; в опорі на презентацію казки з анімованими об'єктами (зорова підказка) – 0,75; в опорі на презентацію казки з функціональними шумами (слухова підказка) – 0,72 (рис. 3).

Детальність у переказі змісту казки "The Frog Family" в опорі на її презентацію без анімованих об'єктів та функціональних шумів (зорові й слухові підказки) склала 0,67; в опорі на презентацію казки з анімованими об'єктами (зорова підказка) – 0,91; в опорі на презентацію казки з функціональними шумами (слухова підказка) – 0,88 (рис. 4).

Детальність у переказі змісту казки "Pete the Cat" в опорі на її презентацію без анімованих об'єктів та функціональних шумів (зорові й слухові підказки) склала 0,7; в опорі на презентацію казки з анімованими об'єктами (зорова підказка) – 0,76; в опорі на презентацію казки з функціональними шумами (слухова підказка) – 0,74 (рис. 5).

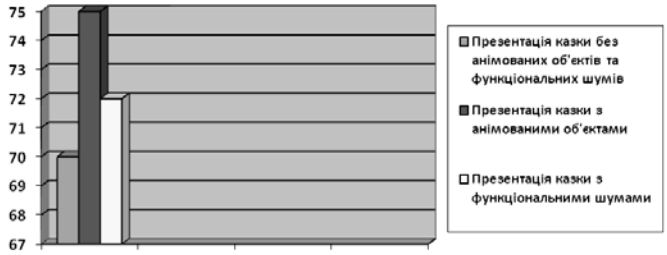

Рис. 3. Вплив зображальної наочності на переказ казки "The Very Hungry Caterpillar"

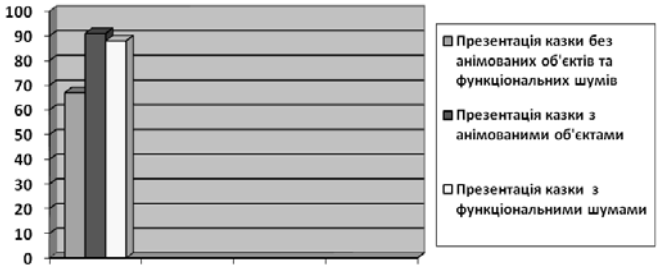

Рис. 4. Вплив зображальної наочності на переказ казки "The Frog Family"

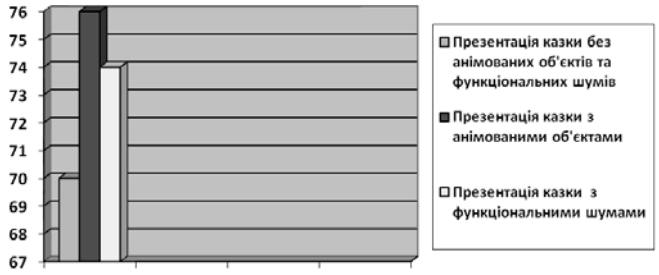

Рис. 5. Вплив зображальної наочності на переказ казки "Pete the Cat"

Отже, для навчання старших дошкільників переказу змісту прослуханої англомовної казки доцільно використовувати статичну її презентацію з анімованими об'єктами / функціональними шумами. Недостатньо ефективним є використання статичної презентації без анімованих об'єктів / функціональних шумів.

Такі результати навчання старших дошкільників переказу змісту англомовної казки зумовлені передусім особливостями розвитку їхнього зорового та слухового сприймання. Так, надзвичайно вагомою є роль зорових відчуттів і сприймань у діяльності шестирічної дитини: 80% інформації про оточуючий світ дитина отримує за допомогою зору. У шестирічному віці покращується гострота зору. Виявлено її залежність від умов діяльності – гострота зору значно підвищується в ігровій ситуації. Зростають точність і тонкість розрізнення кольорів: шестирічна дитина не лише виокремлює основні кольори, але й їхні відтінки. Значно знижується кількість помилок у сприйманні кольору. Має свої особливості і слухова чутливість старших дошкільників: підвищуються гострота тонального слуху і здатність розрізняти висоту звуків.

Висновки. Отже, у статті з'ясовано, що цифрове розповідання залучає до традиційного розповідання різних видів мультимедіа: графіку, текст, записану аудіорозповідь, відео і музику. Досліджено, що для навчання аудіювання з розумінням основного змісту аудіотексту доцільно використовувати ілюстративну статичну наочність; для навчання аудіювання з повним розумінням змісту – ілюстративну динамічну наочність або статичну наочність з функціональними шумами; що для навчання старших дошкільників переказу змісту прослуханої англомовної казки – статичну її презентацію з анімованими об'єктами або з функціональними шумами.

Перспективою подальших наукових розвідок вважаємо дослідження використання методу цифрового розповідання для створення електронного портфоліо, тобто для запису і збереження актів висловлювання дітьми ІМ із залученням таких форм цифрового розповідання як фотоколажі, слайдшоу, веб-блоги, подкасти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гальскова Н. Д. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика : [учебное пособие] / Н. Д. Гальскова, Н. И. Гез. – 4-е изд., стер. – М.: Изд. центр Академия, 2007. – 336 с.
2. Граючись учимось. Англійська мова [Текст] : прогр. та метод. рек. : ст. дошк. вік / С. Гунько, Л. Гусак, З. Лещенко. – К. : Редакції газет з дошкільної та початкової освіти, 2013. – 81 с.
3. Коломинский Я. Л. Учителю о психологии детей шестилетнего возраста : [Книга для учителя] / Я. Л. Коломинский, Е. А. Панько. – М. : Просвещение, 1988. – 190 с.
4. Пыльцын А. А. Исследование функциональных шумов и стереофонических эффектов в обучении аудированию устной иностранной речи на среднем

этапе языкового вуза (на материале английского языка): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / А. А. Пыльцын. – К., 1985. – 176 с.
5. Barrett H. C. Digital Stories in ePortfolios: Multiple Purposes and Tools [Електронний ресурс] / H. C. Barrett. – 2006. – Режим доступу до джерела: http://electronicportfolios.org/digistory/purposesmac.html
6. Gregori-Signes C. Integrating the old and the new: digital storytelling in the EFL language classroom / C. Gregori-Signes // Greta. – 2008. – № 16/1&2. – P. 43-49.
7. Hibbing A. N. A picture is worth a thousand words: Using visual images to improve comprehension for middle school struggling readers / A. N. Hibbing, J. L. Rankin-Erikson // The Reading Teacher. – 2003. – № 56(8). – P. 758-770.
8. Linn S. Commercializing Childhood. The Corporate Takeover of Kids' Lives / S. Linn // Multinational Monitor. – 2008. – № .4 – P. 32-38.
9. Marsh J. Emergent Media Literacy: Digital Animation in Early Childhood / J. Marsch // Language and Education. – 2006. – V. 20, № 6. – P. 493-506.
10. Moody A. K. Using Electronic Books in the Classroom to Enhance Emergent Literacy Skills in Young Children / A. K. Moody // Journal of Literacy and Technology. – 2010. – V. 11, № 4. – P. 22-52.
11. Prensky M. Digital natives, digital immigrants [Електронний ресурс] / M. Prensky // On the Horizon. – 2001. – № 9(5), 1-6. – Режим доступу до джерела : http://www.marcprensky.com/writing/Prensky%20%20Digital%20Natives,%20Digital%20Immigrants%20-%20Part1.pdf. – 26.08.2013.
12. Ray B. Fluency through TPR Storytelling. Achieving Real Language Acquisition in School / B. Ray, C. Seely. – 3rd ed. – Berkley : Command Performance Language Institute, 1998. – 264 p.
13. Robin B. R. The Educational Uses of Digital Storytelling [Електронний ресурс] / B. R. Robin // Proceedings of Society for Information Technology and Teacher Education International Conference. – Chesapeake, VA: AACE, 2006. – P. 709-716. – Режим доступу до джерела : http://www.coe.uh.edu/digitalstorytelling/evaluation.htm. –
14. Rose C. Accelerated Learning / C. Rose. – New York: Dell Pub. Co., 1985. – 240 p.
15. Tsou W. Applying a multimedia storytelling website in foreign language learning / W. Tsou, W. Wang, Y. Tzeng // Computers & Education. – 2006. – № 47. – P. 17-28.
16. Verhallen M. J. A. J. The Promise of Multimedia Stories for Kindergarten Children At Risk / M. J. A. J. Verhallen, A. G. Bus, M. T. de Jong // Journal of Educational Psychology. – 2006. – V. 98(2). – P. 410-419.
17. Yoon T. Are you digitized? Ways to provide motivation for ELLs using digital storytelling / T. Yoon // International Journal of Research Studies in Educational Technology. – 2013. – № 1. – P. 25-34.

Отримано 13.03.2015 р.